

Briselē, 30.1.2014.
COM(2014) 60 final

KOMISIJAS ATBILDES UZ EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS ĪPAŠO ZIŅOJUMU
"DALĪBVALSTU LAUKSAIMNIECĪBAS IZDEVUMU PĀRBAUDĒS IEGŪTO
REZULTĀTU TICAMĪBA"

KOMISIJAS ATBILDES UZ EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS ĪPAŠO ZIŅOJUMU “DALĪBVALSTU LAUKSAIMNIECĪBAS IZDEVUMU PĀRBAUDĒS IEGŪTO REZULTĀTU TICAMĪBA”

KOPSAVILKUMS

Kopēja atbilde par I.–IX. punktu

Revīzijas palāta vairākus gadus ir kritizējusi Komisiju par to, ka, aprēķinot atlikušo kļūdu īpatsvaru, tā par informācijas avotu izmanto dalībvalstu statistiku par to veiktās kontroles rezultātiem. Pirmkārt, Komisija apzinājās, ka nevar pilnīgi paļauties uz dalībvalstu kontroles statistiku un izmantot to kā vienīgo rādītāju par kļūdu līmeni lauksaimniecības izdevumu jomā. Tāpēc tā daudzus gadus un līdz 2012. gada darbības pārskata izstrādei piemēroja atlikušo kļūdu īpatsvaram 25 % “drošības rezervi”, kas aprēķināta, pamatojoties uz statistiku. Palāta regulāri iebilda pret šo pieeju. Otrkārt, Lauksaimniecības un lauku attīstības ĢD (ĢD *AGRI*) 2012. gada darbības pārskatā ņēma vērā par kontroles statistiku izteiktās šaubas un pēc apspriedēm ar Komisijas centrālajiem dienestiem, kuri atbildīgi par metodikas jautājumiem, mainīja savu pieeju. Palāta savā pārskatā par 2012. gadu šo pieeju nekritizēja un pat izteicās par to labvēlīgi, un ieteica attiecināt līdzīgu pieeju uz Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA).

Turklāt jaunajā horizontālajā regulā par kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) kontroli, finansēšanu un uzraudzību (spēkā no 2014. gada janvāra) ir ievērojami paplašināti dalībvalstu apliecinātājiestāžu pienākumi attiecībā uz atzinuma sniegšanu par izdevumu likumību un pareizību, tostarp Komisijai paziņoto dalībvalstu īstenotās kontroles rezultātu apstiprināšanu.

Tādējādi Palātas ziņojumā aplūkotā metodika ir mainīta un joprojām tiek pilnveidota. Tāpēc Komisija vēlas pievērsties nevis vēsturiskiem elementiem, bet gan pašreizējai un turpmākai situāciju, kā arī stabilas metodikas izstrādei ar konstruktīvu Palātas līdzdalību.

III. ĢD *AGRI* sava 2012. gada darbības pārskata vajadzībām izstrādāja tādu atlikušo kļūdu īpatsvara aprēķināšanas metodi, kurā ņemtas vērā gan ĢD, gan Palātas veiktās revīzijas. Šo metodi piemēroja tiešajiem maksājumiem (aptuveni 70 % KLP izdevumu) par 2012. finanšu gadu, un no 2013. finanšu gada to attiecinās arī uz citiem KLP izdevumiem, jo īpaši lauku attīstības jomā.

IV. Kontroles sistēmu izveide ir reglamentēta precīzos ES noteikumos, ko attiecīgā gadījumā papildina Komisijas sagatavotas vadlīnijas. Piemēram, maksājumu aģentūras pirms maksājumiem veic visu pieprasījumu administratīvās pārbaudes un vismaz 5 % pieprasījumu pārbauda uz vietas. Kontroles sistēmu atbilstību noteikumiem pārbauda ĢD *AGRI* revidenti, un riskus, ko ES budžetam var radīt konstatētās kontroles sistēmu nepilnības, novērš ar finanšu korekcijām.

Maksājumu aģentūrām ir arī jāapkopo kontroles rezultāti statistiskos kontroles datus, kas katru gadu jānosūta Komisijai. Apliecinātājiestādēm ir sistemātiski jāpārbauda apkopotās statistikas precizitāte, jo īpaši saskaņojot datus par individuāliem darījumiem, un jāsniedz par tiem atzinums.

Visbeidzot ĢD *AGRI* attiecībā uz 2012. pieprasījumu gada platībatkarīgajiem maksājumiem izmēģināja nosūtīt atsevišķus kontroles datus, izmantojot IT sistēmu (tā dēvēto *CATS*), ko lieto maksājumiem. Izmēģinājums bija veiksmīgs, un no 2014. pieprasījumu gada lielāko daļu KLP pasākumu un izdevumu datu nosūtīs automātiski. Šādi tiks novērsta kontroles statistikas neprecizitāte, kas rodas atsevišķu datu nepienācīgas apkopšanas dēļ.

V. Komisijas veikto revīziju rezultāti liecina par to, ka dažu dalībvalstu kontroles sistēmas neatbilst noteikumiem un nenodrošina tādu kļūdu konstatēšanu, kuras varētu konstatēt.

Tomēr Komisija apzinājās, ka nevar pilnīgi paļauties uz dalībvalstu kontroles statistiku un izmantot to kā vienīgo rādītāju par kļūdu līmeni lauksaimniecības izdevumu jomā. Tāpēc tā daudzus gadus un līdz 2012. gada darbības pārskata izstrādei piemēroja atlikušo kļūdu īpatsvaram 25 % “drošības

rezervi”, kas aprēķināta, pamatojoties uz statistiku. Palāta regulāri iebilda pret šādu pieeju, lai gan nebija novērtējusi, cik lielā mērā tā nav pietiekama.

Tomēr ĢD *AGRI* ņēma vērā par kontroles statistiku izteiktās šaubas un pēc apspriedes ar Komisijas centrālajiem dienestiem, kuri atbildīgi par metodikas jautājumiem, mainīja savu pieeju (skatīt atbildi par III punktu). Palāta savā pārskatā par 2012. gadu šo pieeju nekritizēja un pat izteicās par to labvēlīgi, un ieteica to attiecināt arī uz citām KLP izdevumu jomām, jo īpaši lauku attīstības izdevumiem.

VI. Ar jauno metodi, kas aprakstīta atbildē par III punktu, Komisija var pielāgot no dalībvalstu statistikas iegūto kļūdu līmeni, ja Komisija un/vai Palāta konstatē trūkumus nepareizu izdevumu atklāšanai izmantotajās sistēmās.

VII. Komisija arī apzinājās, ka apliecinātājiestāžu pienākumu darbības joma bija ierobežota. Tāpēc no 2014. pieprasījumu gada, īstenojot KLP reformu, apliecinātājiestādēm būs jāiegulda daudz lielāks darbs attiecībā uz maksājuma aģentūru īstenotās kontroles ticamību.

VIII. Lai gan saņemtajai informācijai ir noteiktas nepilnības, tā ir uzskatāma par noderīgu uzraudzības instrumentu un liecina par kļūdu līmeni, ko dalībvalstis konstatējušas administratīvajās pārbaudēs un pārbaudēs uz vietas. Kā norādīts iepriekš, Komisija izmanto jauno metodi, lai iegūtu pamatotāku kļūdu līmeni, nekā tas iespējams, izmantojot tikai dalībvalstu kontroles statistiku.

IX. Komisija neapgalvo, ka tās veiktie dalībvalstu kontroles statistikas pielāgojumi ir statistiski derīgi, taču uzskata, ka, ņemot vērā citu uzticamāku datu trūkumu, šāda aplēse ir visprecīzākā. Šī pieeja tika izstrādāta intensīvās iekšējās apspriedēs, kurās piedalījās ne tikai ĢD *AGRI*, bet arī Komisijas centrālie dienesti.

Komisija norāda, ka Palātas pārskatā par 2012. gadu ir sniegts šāds ieteikums:

“Komisija ĢD *AGRI* gada darbības pārskatā Eiropas Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai piemēro līdzīgu pieeju tai, kādu tā piemēro atsaistītajam platībatkarīgajam atbalstam, kad Komisija, novērtējot kļūdu īpatsvaru katrai maksājumu aģentūrai, ņem vērā pati savu atbilstības revīziju rezultātus.”

X.

Komisija ir vienisprātis ar Palātu par to, ka ir jāuzlabo administratīvās pārbaudes un pārbaudes uz vietas. Šo pārbaudu pienācīgumu pārbauda/novērtē atbilstības revīzijās, un dalībvalstīm tiek sniegti ieteikumi uzlabojumiem. Lai veicinātu paraugpraksi, Komisija arī regulāri informē dalībvalstis par biežākajiem revīzijas konstatējumiem.

Komisija uzskata, ka tā šo ieteikumu pastāvīgi īsteno, kā izklāstīts turpmāk, un ka tā ir nostiprinājusi konkrētus instrumentus KLP reformas satvarā.

Ja Komisija un arī Palāta konstatē dalībvalstu vadības un kontroles sistēmu nepilnību, tā izmanto visus pieejamos instrumentus, lai mudinātu dalībvalsti novērst trūkumu. Daži no šiem instrumentiem ir atbilstības noskaidrošanas procedūra, kuras rezultātā nosaka finanšu korekcijas, kas ne tikai aizsargā ES budžetu, bet ir arī ievērojams stimuls dalībvalstīm, kā arī prasība, lai dalībvalstis īstenotu rīcības plānus trūkumu novēršanai. Saistībā ar ELFLA ir izmantota arī maksājumu pārtraukšana, un jaunajā horizontālajā regulā par KLP kontroli, finansēšanu un uzraudzību, kas stāsies spēkā 2014. gada janvārī, ir paredzēts spēcīgāks mehānisms, ar ko apturēt maksājumus tām dalībvalstīm, kuras nav īstenojušas koriģējošu rīcības plānu.

Lai atklātu trūkumus, pastāvīgi tiek veiktas ne tikai platībatkarīgā atbalsta shēmu, bet arī ZGIS (Zemes gabalu identificēšanas sistēmas) revīzijas. Komisija uz ZGIS neefektivitāti reaģē ļoti nopietni, un dalībvalstīm tiek pieprasīts steidzami ieviest pārmaiņas, ko Komisija rūpīgi uzrauga pēc pārbaudes revīzijās. Taču jebkāds risks ES budžetam tiek novērsts ar finanšu korekcijām.

Pirmais ievilkums: vadlīnijas par veicamajām kontrolēm tiks atjauninātas, īstenojot KLP reformu un vienlaicīgi ar deleģēto un īstenošanas aktu izstrādi. Vadlīnijas tiks apspriestas un skaidrotas gan maksājumu aģentūrām, kam tās būs jāpiemēro, gan apliecinātājiestādēm, kurām būs jāpārbauda, kā maksājumu aģentūras pilda vadlīnijas.

Komisija arī pārskatīs dalībvalstīm sniegtās vadlīnijas par statistikas apkopošanu un īpaši centīsies saskaņot dažādu nozaru paraugpraksi. Konkrētāk, vadlīnijas tiks pārskatītas saistībā ar statistikas automatizēšanu un KLP reformas īstenošanas noteikumiem.

Komisija turpinās prasīt dalībvalstīm uzlabot to iekšējās procedūras nosūtīto kontroles datu verificēšanai.

Otrais ievilkums: jaunajā horizontālajā regulā par KLP kontroli, finansēšanu un uzraudzību, kas stāsies spēkā 2014. gada janvārī, apliecinātājiestādēm būs prasīts sniegt atzinumu par darījumu likumību un pareizību. Atzinuma izstrādes nolūkā tās atkārtos maksājumu aģentūras pārbaudīto darījumu reprezentatīva parauga pārbaudi un apstiprinās (vai neapstiprinās) iegūto kontroles statistiku. Gaidāms, ka ar šīm papildu darbībām tiks uzlabota maksājumu aģentūru kontroles datu kvalitāte un kopā ar apliecinātājiestāžu atzinumu tiks palielināta pieņemamā pārlicēības pakāpe.

Trešais ievilkums: Komisija uzsver, ka dažādie statistikas nosūtīšanas termiņi ir noteikti vairāku operatīvu iemeslu dēļ un nav saistīti tikai ar gada darbības pārskatu. Komisija norāda, ka, lai nebūtu vairākkārt jāsūta atjaunināta informācija, ir jālīdzsvaro optimālais datu saņemšanas periods, ņemot vērā to, ka datu apkopšana rada dalībvalstīm lielu administratīvo slogu.

Komisija 2012. gadā veica platībatkarīgo maksājumu kontroles datu automatiskas nosūtīšanas izmēģinājumu. Datus automatiski nosūtīja 2013. gada jūlijā, un to pilnīguma un kvalitātes sākotnējie novērtējumi ir pozitīvi. Tiks veikti pielāgojumi, lai šādi varētu automatizēt visus attiecīgos kontroles datus. Tādējādi tiks ierobežots ar nepareizu apkopošanu saistīto kļūdu skaits un visās dalībvalstīs ieviesta vienota metodika.

Jaunajā horizontālajā regulā par KLP kontroli, finansēšanu un uzraudzību ir iekļauts noteikums, kurā Komisijai atļauts apturēt tādus maksājumus dalībvalstīm, kas attiecas uz noteiktajos termiņos nenosūtītiem kontroles datiem.

Visbeidzot, pateicoties apliecinātājiestāžu jaunajiem pienākumiem attiecībā uz likumību un pareizību, Komisijai iegūs pamatotāku atzinumu par kontroles ticamību un lielāku pārlicēību par kļūdu īpatsvariem.

Ceturtais ievilkums: saskaņā ar jauno horizontālo regulu apliecinātājiestādēm būs sistemātiski jāpārbauda (izmantojot reprezentatīvus ELGF un ELFLA paraugus) maksājumu aģentūru veikto administratīvo pārbaudi un pārbaudi uz vietas ticamība. Komisijas sagatavoto vadlīniju mērķis ir nodrošināt, lai šajā darbā izmantotu uzticamu statistikas metodi, lai tā rezultāti palielinātu pārlicēību par darījumu likumību un pareizību, kā arī nodrošinātu derīgu katras dalībvalsts un katra fonda atlikušo kļūdu īpatsvara aplēsi. Tas palīdzētu Komisijai pakāpeniski samazināt vajadzību pēc individuāliem pielāgojumiem, ko tā pašreiz veic dalībvalstu iesniegtajā statistikā.

Vienlaicīgi Komisija piemēros jauno pieeju, kas minēta atbildē par III punktu, un īstenos ieteikumu, ko Palāta sniedza pārskatā par 2012. gadu: "Komisija ĢD *AGRI* gada darbības pārskatā Eiropas Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai piemēro līdzīgu pieeju tai, kādu tā piemēro atsaistītajam platībatkarīgajam atbalstam, kad Komisija, novērtējot kļūdu īpatsvaru katrai maksājumu aģentūrai, ņem vērā pati savu atbilstības revīziju rezultātus."

Lai novērstu ar konstatētajām kontroles sistēmu nepilnībām saistīto risku, Komisija savās revīzijas darbībās arī turpmāk galveno uzmanību pievērsīs sistēmiskām maksājumu aģentūru revīzijām, ņemot vērā risku un īstenojot atbilstības noskaidrošanas procedūru. Lai nodrošinātu tehniskas

norādes un veicinātu pastiprinātu pārlicību, revīzijas darbības attieksies arī uz apliecinātājiestāžu jaunajiem pienākumiem attiecībā uz likumību un pareizību.

APSVĒRUMI

Kopēja atbilde par 28.–36. punktu

ĢD *AGRI* jau 2012. gada darbības pārskatā norādīja, ka “.. dalībvalstu kontroles statistika jāizmanto ļoti piesardzīgi.” ĢD *AGRI* jau ir nolēmis, ka integrēto pieeju, ko 2012. gada darbības pārskatā piemēroja atsaistītajam tiešajam atbalstam, 2013. gada darbības pārskatā attiecinās arī uz citām KLP izdevumu jomām, t. i., dalībvalstu statistika tiks koriģēta, ņemot vērā ĢD *AGRI* veikto revīziju konstatējumus, kā arī Palātas un apliecinātājiestāžu konstatējumus.

30. Komisija pašreizējās atbilstības procedūrās ņem vērā Palātas apsvērumu par attiecīgo maksājumu aģentūru uzraudzības un kontroles sistēmu efektivitāti.

Par 2011. gadu Komisija norāda, ka vairums minēto kļūdu finansiālā izteiksmē bija salīdzinoši nelielas un galvenokārt attiecās uz sīkām atšķirībām Palātas veiktajos zemes gabalu atkārtotajos mērījumos (42 Palātas konstatētās kļūdas attiecas uz ļoti sīkām zemes gabalu atkārtotu mērījumu atšķirībām un 24 kļūdas bija mazākas par 2 %).

Arī par 2012. gadu jānorāda, ka vairums skaitliski izsakāmo kļūdu finansiālā izteiksmē bija salīdzinoši nelielas un attiecās uz ļoti sīkām atšķirībām Palātas veiktajos zemes gabalu atkārtotajos mērījumos (36 Palātas konstatētās kļūdas bija mazākas par 5 % un 23 no tām bija mazākas par 2 %).

32. Aprēķinot atlikušo kļūdu īpatsvaru, Komisija ņem vērā nepilnību iespējamo ietekmi uz dalībvalstu ziņotajiem datiem.

Pirmais ievilkums: Komisijai ir jāievēro Padomes Regulas (EK) Nr. 73/2009 2. pantā sniegtā lauksaimnieka definīcija.

Otrais ievilkums: lai gan Komisija ne vienmēr ir vienisprātis ar Palātas revidentu novērtējumu par platību precīzu attiecināmību, ja tā konstatē, ka dalībvalsts ir nepareizi reģistrējusi attiecināmo platību, pārkāpuma novēršana tiek pārraudzīta grāmatojumu noskaidrošanas procedūrā.

Trešais ievilkums: konkrētajā gadījumā, uz ko atsaucas Palāta, attiecīgā maksājumu aģentūra uzskatīja zemes gabalu aizstāšanu par “acīmredzamu kļūdu” — šis jēdziens ir noteikts ES tiesību aktos / pamatnostādnēs — labošanu. Kā norādīts iepriekšējās atbildēs, Komisija nepiekrīt Palātas viedoklim par to, ka zemes gabalu nepareizas kategorizēšanas gadījumā jāpiemēro jēdziens “acīmredzama kļūda”.

Ceturtais ievilkums: maksājumu aģentūras ne vienmēr ir atbildīgas par to, kā aprēķināmas maksājumtiesības. Vairākos gadījumos norādījumus par maksājumtiesību aprēķināšanu ir sagatavojuši dalībvalsts kompetentā iestāde.

Piektais ievilkums: lai gan Komisija ne vienmēr ir vienisprātis ar Palātas revidentu novērtējumu par platību precīzu attiecināmību, ja tā konstatē, ka dalībvalsts ir nepareizi reģistrējusi attiecināmo platību, pārkāpuma novēršana tiek pārraudzīta grāmatojumu noskaidrošanas procedūrā.

1. izcēlums. Piemēri nepareiziem datiem ZGIS

Saskaņā ar Itālijas iestāžu sniegto informāciju pārkāpums Lombardijā ir novērsts no 2011. gada. Komisija to pārbauda grāmatojumu atbilstības noskaidrošanas procedūrā.

Komisija ir informēta par pārkāpumiem saistībā ar ganību platību attiecināmību Spānijā. Spānijas iestādēm tika pieprasīts veikt koriģējošas darbības un iesniegts ZGIS Uzlabojumu plāns, kurā *inter alia* noteikti pasākumi, ar ko nodrošināt attiecināmības koeficienta piemērošanu ganību platībām un

ZGIS sistemātisku atjaunināšanu ar pārbaužu uz vietas rezultātiem. Komisija turpinās uzraudzīt, kā valsts iestādes īsteno šo plānu.

Komisija ir konstatējusi arī vairākas nepilnības Ungārijā — ZGIS nebija atjaunināta ar pārbaužu uz vietas rezultātiem, un ir rakstiski pieprasījusi Ungārijas iestādēm veikt koriģējošas darbības.

33. Par Palātas minētajām nepilnībām ir ziņots jau iepriekšējos gados. Attiecīgie ieteikumi, sadarbojoties ar dalībvalstīm, tiek īstenoti kopš 2010. gada, un vajadzības gadījumā to izpilde tiek pārraudzīta atbilstības procedūrās.

34. Par 2011. gadu Komisija norāda, ka vairums minēto kļūdu finansiālā izteiksmē bija salīdzinoši nelielas (puse kļūdu ir mazākas par 5 %).

35. Aprēķinot atlikušo kļūdu īpatsvaru, Komisija ņem vērā nepilnību iespējamo ietekmi uz dalībvalstu ziņotajiem datiem.

3. izcēlums. Dalībvalsts veikto pārbaužu uz vietas nepietiekamas kvalitātes piemērs

Šis jautājums ir pārbaudīts izziņas darbā, kurā noskaidrots, ka:

- maksājumu aģentūra atkārtoti novērtēja attiecīgo lietu un nolēma atgūt konkrētajam projektam jau izmaksāto atbalstu;
- lai nepieļautu, ka inspektors nepamana to, ka lauksaimniecības ēka drīzāk atbilst mājas parametriem, tika atjaunināta verifikācijas procedūra / kontrolesaraksti;
- tika atkārtotas pārbaudes (*ex-post*) par visiem projektiem, kurus pārbaudīja un apstiprināja tas inspektors, kurš apstiprināja neatbilstīgo projektu;
- ir atkārtoti pārbaudīti (*ex-post*) visi neatbilstīgajam projektam līdzīgie projekti;
- *ex-post* kontrolēs tika konstatēti sīki pārkāpumi, par kuriem pašreiz notiek standarta pārkāpuma procedūras, un, visticamāk, tiks nolemts, ka ir jāatgūst daļa no jau izmaksātā atbalsta;
- tomēr, tā kā pēdējās atkārtotās pārbaudes attiecās tikai uz tādiem projektiem, kuros paredzēta jaunu ēku būvniecība, un neietvēra ēku atjaunošanu, Komisija lūdza Itālijas iestādēm atkārtot arī šo projektu pārbaudes. Galīgo *ex-post* pārbaužu rezultāti tiks nosūtīti līdz 2013. gada 30. novembrim.

4. izcēlums. Neatklāta publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpuma piemērs

Kā norādīts atbildē par 2012. gada pārskatu, lai aizsargātu ES finanšu intereses un atgūtu visus neatbilstīgos maksājumus, Komisijas dienesti sekos līdzī Palātas konstatējumiem par valstu iestādēm.

Arī Komisija revīzijās ir konstatējusi būtiskas nepilnības Rumānijā, un pašreiz notiek grāmatojumu noskaidrošanas procedūra.

36. Šo trūkumu ir konstatējusi arī Komisija, tāpēc 2012. gada darbības pārskatā tā mainīja pārlicības gūšanas metodi attiecībā uz dalībvalstu kontroles statistiku. Lai atspoguļotu kļūdu apmēru, ko dalībvalstis nav atklājušas un līdz ar to nav norādījušas sagatavotajā statistikā, Komisija ņem vērā citus revīzijas atzinumus, tostarp Revīzijas palātas revīziju pierādījumus.

38. Komisija pašreiz automatizē kontroles statistikas nosūtīšanu (2012. gadā jūlijā notika veiksmīgs izmēģinājums) un saistībā ar to izstrādā sīkākas iekšējās un dalībvalstīm sniegtās vadlīnijas un procedūras. Skatīt arī atbildes par 39.–41. punktu.

39. ĢD *AGRI* nav noteicis precīzu statistikas ziņojumu apkopošanā izmantojamo atskaites periodu nodalīšanas datumu, jo labprātāk saņem atjauninātu statistiku kaut vai nākamajā gadā. Taču

dalībvalstīm Lauku attīstības komitejā tiek pastāvīgi atgādināts par statistikas sniegšanas nozīmi. Tomēr, iespējams, varētu ieviest “starposma” atskaites periodu nodalīšanas datumu.

ĢD AGRI pārbauda statistikas pilnīgumu, rūpīgi pārskatot apliecinātājiestāžu gada pārskatu. Pamatojoties uz šo pārskatu, var tikt sāktas atbilstības noskaidrošanas pēcpārbaudes procedūras.

Dati tiešām nav pilnīgi, un kļūdu īpatsvaru aprēķina, tikai pamatojoties uz izdevumiem, par kuriem pieejama kontroles statistika. Taču saskaņā ar Komisijas aprēķiniem pēc noteiktā termiņa, t. i., 2011. gada 30. jūnija, tika izmaksāti tikai aptuveni 0,6 % no 2010. pieprasījumu gada tiešā atbalsta maksājumiem, kas, iespējams, tāpēc netika norādīti kontroles statistikā. Līdz ar to šo 0,6 % ietekme uz kļūdu īpatsvara aprēķināšanai izmantotās kontroles statistikas precizitāti ir ļoti ierobežota.

5. izcēlums. Piemēri nepilnīgiem vai neprecīziem datiem, kurus paziņoja dažas no revidētajām maksājumu aģentūrām

Skatīt atbildi par 92. punktu.

40. Kā Palāta jau norādījusi, pašreizējās vadlīnijās nav uzsvērta statistikas atkārtota iesniegšana. Taču laikposmā no dalībvalstu statistikas nosūtīšanas līdz tās izmantošanai Komisijas sagatavotajā gada darbības pārskatā Komisija veic saskaņotības un ticamības pārbaudes un vajadzības gadījumā sazinās ar dalībvalstīm, lai pārbaudītu iespējamās novirzes. Ja vajadzīgs, statistikas atjauninājumus pieprasa arī Lauku attīstības komiteja, kā arī revīzijas apmeklējumos un divpusējās sanāksmēs.

Jānorāda, ka, pieprasot regulāru statistikas atjaunināšanu, tiktu radīts papildu administratīvais slogs ne tikai dalībvalstīm, bet arī Komisijai, jo tai būtu jāatkārto pārbaudes darbības un jāiekļauj grozītie dati sarežģītajā atlikušo kļūdu īpatsvara aprēķina bāzē. Tāpēc ir ļoti ierobežotas iespējas saņemt, pārbaudīt un apstrādāt jebkādus pārskatītos datus, lai tos varētu iekļaut ģenerāldirektora sagatavotajā gada darbības pārskatā. Komisija uzsver, ka kontroles statistika un no tās iegūtais kļūdu īpatsvars nav dalībvalsts gada pārskats un ka tiem nav jābūt tikpat precīziem. Šos datus drīzāk izmanto, lai norādītu uz jomām, kurās ir kļūdas, un arī pirms jaunās kļūdu īpatsvara pielāgošanas metodes ieviešanas Komisija piemēroja pārskatiem ievērojamu novērtēšanas rezervi, lai ņemtu vērā to nepietiekamas novērtēšanas iespējamību.

Visbeidzot tika veikts 2012. pieprasījumu gada platībatkarīgā atbalsta statistikas automatizācijas izmēģinājums. To sāka izstrādāt jau 2011. gada sākumā, dalībvalstīm laikus paziņojot par tehniskajām prasībām, un iegūtos 2012. pieprasījumu gada datus nosūtīja uz Komisijas datubāzi un tajā automātiski apstrādāja līdz 2013. gada 15. jūlijam. Komisijas veikto sākotnējo kvalitātes novērtējumu rezultāti ir pozitīvi. Kad būs pabeigtas visas vajadzīgās pārskatīšanas darbības, sāksies automatizācijas ieviešana citās svarīgākajās KLP izdevumu jomās, un paredzams, ka to varēs izmantot 2014. pieprasījumu gadam. Saistībā ar to Komisija sagatavo sīkākas iekšējās un dalībvalstīm sniegtās vadlīnijas un procedūras.

41. Komisija cenšas pārmērīgi nepalielināt dalībvalstu administratīvo slogu. Taču automatiskai kontroles statistikas nosūtīšanai būtu jānodrošina arī labāka veikto pārbažu izsekojamība.

Kopēja atbilde par 42.–46. punktu

Komisija apzinās, ka atsevišķās maksājumu aģentūrās joprojām ir jāpanāk uzlabojumi kontroles datu apkopošanas un verifikācijas jomā. Gandrīz visās revīzijās Komisija veic statistikas ziņojumu un atsevišķu kontroles datu saskaņošanas pārbaudes un bieži tiešām atklāj neatbilstības.

Tāpēc tā ir ieviesusi automatisku procedūru, ar ko maksājumu aģentūras var nodot individuālos kontroles datus sistēmā, kura tiek izmantota individuāliem maksājumiem. Visās dalībvalstīs veiktais 2012. pieprasījumu gada platībatkarīgo maksājumu datu nosūtīšanas izmēģinājums (2013. gada 15. jūlija paziņojums) bija veiksmīgs, un šo metodi izmantos arī citiem KLP pasākumiem.

Automatizācija samazina administratīvo slogu un novērš visas apkopošanas kļūdas.

44.

Ceturtais ievilkums: iekļaujot papildu informāciju par iepriekšējiem gadiem, varētu izraisīt vienīgi pārspīlētu kļūdu līmeni. Pat tad, ja informācija ir norādīta nepareizajā tabulā, tas neietekmētu kopējo atlikušo kļūdu īpatsvaru lauku attīstības jomā. Tāpēc var secināt, ka abas minētās kļūdas neizraisīja pārspīlētu kļūdu līmeni.

6. izcēlums. Piemēri par pārbaudēs uz vietas nepareizi norādītiem skaitļiem vai vērtību

Minētajā Polijas gadījumā tika veiktas pārbaudes, maksājumu aģentūra konstatēja un pilnīgi reģistrēja kļūdu, taču netīšām norādīja pārbaudes daļu kā administratīvu pārbaudi, nevis kā pārbaudi uz vietas.

7. izcēlums. Piemēri konstatētajām kļūdām, kurām ir nozīmīga ietekme uz Komisijai paziņotajiem kļūdu īpatsvaram

Otrais punkts: lai gan minētajā gadījumā Bulgārijā maksājumu aģentūra sniedza kļūdainus datus, patiesībā tā bija ieguvusi pārspīlētu kļūdu īpatsvaru.

Kopēja atbilde par 47.–50. punktu

Apliecinātājiestāžu veikto pārbaudu skaits atbilst paraugu lielumam, ko Komisija šīm iestādēm pieprasījusi vadlīnijās. Tomēr arī Komisija vairākus gadus ir uzskatījusi, ka ir jāuzlabo dalībvalstu veikto pārbaudu kvalitāte un veids, kā tās ziņo par pārbaudēm un kā apliecinātājiestādes varētu nodrošināt lielāku ticamību. Komisija 2009. gada beigās ieviesa apliecinātājiestādēm paredzētu brīvprātīgu pastiprinātas ticamības procedūru, kurā tām būtu atkārtoti jāpārbauda maksājumu aģentūru veikto pārbaudu uz vietas reprezentatīvs paraugs. Šo iespēju izmantoja tikai dažas maksājumu aģentūras, un rezultāti bija diezgan dažādi.

Taču KLP reformas satvarā ir panākta politiska vienošanās par noteikumu jaunajā horizontālajā regulā par KLP finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību, kurā apliecinātājiestādēm prasīts sniegt atzinumu par izdevumiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Šādi tiks radīta iespēja veikt padziļinātu pārskatīšanu un atkārtoti pārbaudīt darījumu reprezentatīvu paraugu (60–170 katra fonda darījumus atkarībā no vairākiem faktoriem, tostarp izdevumu kopas lieluma).

Tāpēc Komisija uzskata, ka konstatējumi jau ir ņemti vērā tās izstrādātajās likumdošanas iniciatīvās, ko pieņems 2014. gada sākumā.

8. izcēlums. Piemēri apliecinātājiestāžu nepilnībām, kad tās savās pārbaudēs nepārbauda, vai ir izpildītas visas ES finansēšanas prasības

Apliecināšanas darba grupa ņems vērā Revīzijas palātas konstatējumus riska analīzē.

51. Vajadzības gadījumā attiecīgajām apliecinātājiestādēm sniedza ieteikumus turpmākā darba kvalitātes uzlabošanai. Konstatējumus un ieteikumus 2012. gada septembra ekspertu grupas sanāksmē izklāstīja un darīja pieejamus arī visām pārējām apliecinātājiestādēm. Atsevišķas apliecinātājiestādes labi izprot veicamās pārbaudes un to mērķus, savukārt citas iestādes dažkārt pietiekami neiedziļinās pārbaudāmajos elementos un ievēro diezgan formālu novērtējuma līmeni.

Komisija uzskata, ka vairums konstatējumu ir sīki, un neapšaubīja attiecīgo gada pārskatā izmantojamo datu ticamību.

Kopēja atbilde par 52.–54. punktu

Komisija noteikti turpina pārskatīt apliecinātājiestāžu darbu, analizējot ar finanšu grāmatojumu noskaidrošanu saistītos dokumentus, kā arī apliecinātājiestādēs veiktos revīzijas apmeklējumus. Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta saistībā ar brīvprātīgās “ticamības pastiprināšanas procedūras”

piemērošanu, tiek pārskatītas apliecinātājiestādēm sniegtās vadlīnijas, lai izklāstītu iestāžu jauno pienākumu, t. i., izdevumu likumības un pareizības pārbaudi.

Kopēja atbilde par 56.–57. punktu

Komisija piekrīt Palātas uzskatam par to, ka pašreizējais apliecinātājiestāžu pārbaudītais parauga lielums ir pārāk mazs. Tāpēc vadlīniju projektā par jaunajiem apliecinātājiestāžu uzdevumiem saistībā ar atzinumu par likumību un pareizību ir noteikts statistiski derīgs darba modelis un ir paplašināta apliecinātājiestāžu pienākumu būtība, lai nodrošinātu pilnīgu pamatu katra atlasītā darījuma padziļinātai pārbaudei. Turklāt turpmāk ir paredzēts rūpīgāk uzraudzīt apliecinātājiestāžu darbu.

58. Komisija uzskata, ka tās informācijas sistēma ir piemērota paredzētajiem mērķiem. Konkrētāk, dalībvalstu sniegtā informācija tiek izmantota operatīvām un revīzijas vajadzībām. Regulatīvie termiņi tiks saglabāti un ievēroti.

59. Komisija apkopo informāciju par administratīvajām pārbaudēm un pārbaudēm uz vietas par n pieprasījumu gadu attiecībā uz maksājumiem, ko lauksaimniekiem izmaksā no n gada decembra līdz $n+1$ gada jūnijam un par ko Komisijai paziņo $n+1$ gada jūlijā. $n+1$ finanšu gada darbības pārskatu sagatavo $n+2$ gada martā.

Komisija norāda, ka tā izmanto statistiku nevis īstenošanas uzraudzībai dalībvalstīs, bet gan tam, lai *inter alia* pārbaudītu, vai pārbaudžu skaits atbilst normatīvajām prasībām. Statistiku izmanto arī kā dalībvalstu pārvaldības instrumentu. Tā ir noderīgs informācijas avots par konstatētajām kļūdām, kas būtu jānovērš attiecīgajā gadā.

60. Attiecībā uz tiešajiem maksājumiem n pieprasījumu gada maksājumu periods ir no n gada 15. oktobra līdz $n+1$ gada 30. jūnijam (tādējādi maksājumu periods ietver $n+1$ finanšu gadu, uz ko attiecas $n+2$ gada martā sagatavotais gada darbības pārskats par $n+1$ gadu). Tāpēc kontroles statistiku nevar nosūtīt, kamēr nav apstrādāti dati par pieprasījumu gadu. Lai gan daži maksājumi tiek veikti pēc šā datuma, parasti to skaits ir salīdzinoši neliels un tiem ir maza finansiālā ietekme. KLP reformas tiesību akta projektā ir ierosināts pielāgot ELGF IAKS maksājumu periodu un termiņu ELFLA IAKS termiņiem, lai *inter alia* uzlabotu pieprasījumu gada un finanšu izpildes saistību. Tā kā termiņš ir 15. jūlijs, dalībvalstis arī var veikt vajadzīgos pielāgojumus pirms nākamā pieprasījumu gada.

61. Veiktās kontroles statistikas nosūtīšanas termiņi ir paredzēti attiecīgajos ES tiesību aktos. Ne vienmēr ir iespējams saņemt statistikas atjauninājumus pietiekami laikus, lai tos varētu iekļaut gada darbības pārskatā.

62. Komisija norāda, ka vienīgā statistika, ko var uzskatīt par “nepilnīgi atbilstīgu”, ir ELFLA ne-IAKS statistikas ziņojumi — tie attiecas uz periodu, kas nepilnīgi atbilst gada darbības pārskatā apskatītajam finanšu gadam.

63. Palātas minētos datus, veicot 2013. gada jūlija izmēģinājumu, elektroniski nosūtīja tieši uz CATS datubāzi. Šādā veidā tika saņemti visi tiešā platībatkarīgā atbalsta dati, un tādējādi tika paplašināts Komisijas veicamo pārbaudžu tvērums. Tomēr jānorāda, ka dalībvalstu oficiālās finanšu deklarācijas (tostarp Palātas minētās “X-tabulas”) par darījumiem, kas ir šīs statistikas pamats, nosūta $n+1$ gada februārī, t. i., tikai četrus mēnešus pēc attiecīgā finanšu gada beigām. Tā kā gada deklarāciju iesniegšanas termiņš neatbilst ģenerāldirektora gada darbības pārskata parakstīšanas termiņam, t. i., $n+1$ gada marta beigām, nav iespējams padziļināti salīdzināt X-tabulu datus un iepriekšējā gada jūlijā nosūtīto statistiku.

Kopēja atbilde par 66.–68. punktu

Komisija uzskata, ka dalībvalstīs veiktajās atbilstības revīzijās nav iespējams sistemātiski verificēt visus statistikā sniegtos datus. Saskaņā ar ĢD *AGRI* aplēsēm dalībvalstīs katru gadu veic vairāk nekā 900 000 kontroļu, kuru rezultāti tiek izmantoti kontroles statistikas sagatavošanai, tāpēc būtu neiespējami nodrošināt Palātas prasīto verifikācijas apmēru.

Revīziju mērķis ir pārbaudīt būtiskos riskus. Lai gan šajā jomā tiek ieguldīts zināms darbs, nav iespējams pārbaudīt visas konstatētās statistikas nepilnības. Kontroles statistikas pārbaude nav atbilstības revīziju pamatuzdevums — tajās galveno uzmanību pievērš vadības un kontroles sistēmu darbībai. Turklāt daudz revīziju par attiecīgo gadu notiek tad, kad gada darbības pārskats jau ir pabeigts.

Atkarībā no ES tiesību aktos un revīzijas procedūrā pieļautajiem kavējumiem ne vienmēr ir iespējams saņemt statistikas atjauninājumus pietiekami savlaicīgi, lai tos varētu iekļaut gada darbības pārskatā.

Ņemot vērā plašo elementu loku, kas Komisijas revidentiem jau ir jāpārbauda un jārevidē ĢD *AGRI*, un pieejamos resursus, nav iespējams izpildīt Palātas ierosinājumu, neradot nelabvēlīgu ietekmi uz pamatuzdevumu. Tomēr apliecinātājiestādes, izstrādājot atzinumu par likumību un pareizību, pievēršīs pastiprinātu uzmanību statistikas ziņojumiem.

69. Kā paskaidrots iepriekš, atbilstības noskaidrošanas procedūras pamatmērķis nav dalībvalstu kontroles statistikas pārbaude. Procedūras uzdevumi ir pārbaudīt dalībvalstu vadības un kontroles sistēmas, nodrošināt pēcpārbaudi attiecībā uz Palātas konstatējumiem par ticamības deklarācijām un novērst risku ES budžetam.

70. Komisija vienmēr ir zinājusi, ka dalībvalstu sagatavotā nepareizo maksājumu aplēse nav pilnīgi uzticama. Tāpēc, sagatavojot ĢD *AGRI* ģenerāldirektora ikgadējo ticamības deklarāciju, tiek ņemti vērā citi pierādījumi.

71. Lai gan Komisija piekrīt, ka Palātas norādītie paraugi nebija pietiekami reprezentatīvi, izmantotās prakses dēļ vairumā gadījumu aprēķinātais atlikušo kļūdu īpatsvars bija pārspīlēts.

72. Apliecinātājiestādēm sniegto vadlīniju projektā laikposmam pēc 2013. gada ir ierosināts statistiski derīgs modelis revīzijas ticamības nodrošināšanai, ko ieteiks izmantot arī maksājumu aģentūrām. Tiek ierosināts nodrošināt pārliecību, ne tikai izmantojot sistēmu verifikācijas rezultātus, bet arī pamatotāku patstāvīgo pieeju (un, ja iespējams, divmērķu pārbaudi).

Kopēja atbilde par 73.–78. punktu

Palāta ir kritizējusi Komisiju par to, ka tā izmanto dalībvalstu ziņotos datus par to veiktajām kontrolēm. Tāpēc Komisija pielāgoja izmantoto pieeju un pati izvērtēja šos datus, lai novērtētu elementus (piemēram, ES un/vai valstu tiesību aktu nepareizu interpretāciju vai piemērošanu, nepilnīgas kontroles), kuru dēļ statistika varētu nerādīt pilnīgu priekšstatu. Šo pieeju ir apstiprinājuši Komisijas centrālie dienesti, un tā ir atzīta par piemērotu līdzekli, ar ko palielināt pārliecību par darbu, kuru dalībvalstīs paveikušas, īstenojot dalīto pārvaldību.

Saskaņā ar pārskatīto metodi informāciju, kas iegūta Revīzijas palātas veiktajās revīzijās, no apliecinātājiestāžu konstatējumiem un Komisijas veiktajās revīzijās, integrē vispārīgā maksājumu aģentūras situācijas novērtējumā un ņem vērā, apkopojot informāciju gan par dalībvalsti, gan par ES 27.

Kā norādīts atbildē uz Palātas pārskatu par 2012. gadu, jaunā integrētā pieeja, ko 2012. gadā piemēroja tikai atsaistītajam tiešajam atbalstam, tiks pilnveidota un 2013. gadā, ciktāl iespējams, attiecināta uz citiem KLP pasākumiem, jo īpaši lauku attīstības jomā. Tādējādi Komisija ievēros Palātas pārskatu par 2012. gadu, kurā sniegts šāds ieteikums: “Komisija ĢD *AGRI* gada darbības pārskatā Eiropas Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai piemēro līdzīgu pieeju tai, kādu tā

piemēro atsaistītajam platībatkarīgajam atbalstam, kad Komisija, novērtējot kļūdu īpatsvaru katrai maksājumu aģentūrai, ņem vērā pati savu atbilstības revīziju rezultātus.”

78. Kā jau norādīts atbildē uz pārskatu par 2012. gadu, jaunā integrētā pieeja, ko 2012. gadā piemēroja atsaistītajam tiešajam atbalstam, tiks pilnveidota un, ciktāl iespējams, attiecināta uz citiem KLP 2013. gada pasākumiem.

Komisija uzskata, ka šādi tā izpildīs ieteikumu, ko Palāta sniedza savā pārskatā par 2012. gadu: “Komisija ĢD *AGRI* gada darbības pārskatā Eiropas Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai piemēro līdzīgu pieeju tai, kādu tā piemēro atsaistītajam platībatkarīgajam atbalstam, kad Komisija, novērtējot kļūdu īpatsvaru katrai maksājumu aģentūrai, ņem vērā pati savu atbilstības revīziju rezultātus.”

Kopēja atbilde par 79.–81. punktu

Komisija piekrīt, ka abu iestāžu aplēsto kļūdu līmeni nevar salīdzināt.

Jānorāda, ka ĢD *AGRI* 2012. gadā aplēstais ELFLA kļūdu īpatsvars ietilpst Palātas aplēstā kļūdu īpatsvara apakšējās un augšējās robežas diapazonā.

82. Abas iestādes aprēķināja kļūdu īpatsvaru ar atšķirīgām metodēm. Tā kā Komisijai ir vajadzīga maksājumu aģentūras līmeņa informācija, tā šim nolūkam ir izstrādājusi savu metodi.

83. Kā Palāta norādījusi 76. punktā, ar pielāgojumiem, ko Komisija 2012. gada darbības pārskatā piemēroja atsaistītajam tiešajam atbalstam, tika ievērojami palielināts aplēstais atlikušo kļūdu īpatsvars, un Komisija uzskata, ka tie pietiekami kompensē dalībvalstu kontroles statistikas nepilnības.

Komisija norāda, ka Palāta savā pārskatā par 2012. gadu ieteica šo pieeju piemērot visiem lauksaimniecības izdevumiem.

84. Dalībvalstis ir veikušas vairāk nekā 900 000 kontroļu, un, lai gan to rezultāti nav pilnīgi ticami, Komisija uzskata, ka tie ir noderīgi un ka šo darbu nevar vienkārši ignorēt.

Skatīt arī atbildi par 82. punktu.

87. Kā jau parādīts, Palāta var kļūdu kvantitatīvo ietekmi novērtēt citādāk, nekā noteikusi Komisija un paziņots dalībvalstīm, tāpēc tā vienmēr iegūs augstāku kļūdu īpatsvaru. Tas nenozīmē, ka Komisijai — iestādei, kas ES Tiesas kontrolē ir atbildīga par tiesību aktu īstenošanu, — būtu jāpielāgo izstrādātais kļūdas nopietnības novērtējums Palātas sniegtajam vērtējumam.

Nosakot korekcijas apmēru, Komisija ņem vērā proporcionālītātes principu, pārkāpuma veidu un apmēru, kā arī konstatēto trūkumu finansiālo ietekmi. Ja kļūdas ir tikai formālas, tās ne vienmēr apdraud pareizu finanšu pārvaldību.

88. Kā Komisija norādījusi atbildē par 2011. un 2012. gada pārskatiem, tā neuzskata savstarpējās atbilstības pienākumus par KLP maksājumu attiecināmības kritēriju, tāpēc šo prasību kontrole neattiecas uz pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Savstarpējā atbilstība ir mehānisms, ar ko lauksaimniekus soda par tāda noteikumu kopuma neievērošanu, kas vispārīgi izriet no politikas jomām, kuras nav saistītas ar KLP, un kas uz visiem ES pilsoņiem attiecas neatkarīgi no KLP. Tāpēc Komisija uzskata, ka par savstarpējās atbilstības prasību pārkāpumiem noteiktos sodus nevajadzētu ņemt vērā, aprēķinot KLP kļūdu īpatsvarus.

SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

90. Komisija vēlas uzsvērt, ka 2012. gada darbības pārskatā tā ievērojami mainīja dalībvalstu statistikas izmantošanas veidu. Lai kompensētu dalībvalstu statistikas nepilnīgumu, ĢD *AGRI* līdz 2011. gadam izmantoja 25 % drošības rezervi, taču Palāta šo pieeju uzskatīja par neuzticamu. Tāpēc

Komisija 2012. gada darbības pārskatā novērtēja statistiku, izmantojot informāciju, kas iegūta no apliecinātājiestādēm, kā arī Komisijas un Palātas veiktajās revīzijās. Ja tika konstatētas šo revīzijas struktūru sagatavotā novērtējuma un no dalībvalstu kontroles statistikas atvasinātā kļūdu līmeņa atšķirības, datus pielāgoja, lai atspoguļotu kļūdu līmeni, ko Komisija uzskatīja par reālāko. Ņemot vērā Palātas pārskatā par 2012. gadu sniegto ieteikumu 2013. gada darbības pārskatā šo pieeju piemēros arī citām izdevumu jomām, jo īpaši lauku attīstībai.

91. Aprēķinot atlikušo kļūdu īpatsvaru, Komisija ņem vērā nepilnību iespējamo ietekmi uz dalībvalstu ziņotajiem datiem.

1. ieteikums

Komisija ir vienisprātis ar Palātu par to, ka ir jāuzlabo administratīvās pārbaudes un pārbaudes uz vietas. Šo pārbaudu pienācīgumu pārbauda/novērtē atbilstības revīzijās, un dalībvalstīm tiek sniegti ieteikumi uzlabojumiem. Lai veicinātu paraugpraksi, Komisija arī regulāri informē dalībvalstis par biežākajiem revīzijas konstatējumiem.

Komisija pastāvīgi īsteno šo ieteikumu, kā izklāstīts turpmāk, un KLP reformas satvarā ir nostiprinājusi konkrētus instrumentus.

Pirmais ievilkums: ja Komisija un arī Palāta konstatē dalībvalstu vadības un kontroles sistēmu nepilnību, tā izmanto visus tai pieejamos instrumentus, lai mudinātu dalībvalsti novērst trūkumu. Daži no šiem instrumentiem ir atbilstības noskaidrošanas procedūra, kuras rezultātā nosaka finanšu korekcijas, kas ne tikai pasargā ES budžetu, bet arī ievērojami stimulē dalībvalstis rīkoties, kā arī prasība dalībvalstīm īstenot rīcības plānus trūkumu novēršanai un maksājumu pārtraukšana, ko izmanto attiecībā uz ELFLA. Jaunajā horizontālajā regulā par KLP kontroli, finansēšanu un uzraudzību, kas stāsies spēkā 2014. gada janvārī, ir paredzēts spēcīgāks mehānisms, ar ko apturēt maksājumus tām dalībvalstīm, kuras nav īstenojušas koriģējošu rīcības plānu.

Otrais un trešais ievilkums: lai atklātu trūkumus, pastāvīgi tiek veiktas ne tikai platībatkarīgā atbalsta shēmu, bet arī ZGIS revīzijas. Komisija uz ZGIS neefektivitāti reaģē ļoti nopietni, un dalībvalstīm tiek pieprasīts steidzami ieviest pārmaiņas, ko Komisija rūpīgi uzrauga pēcpārbaudes revīzijās.

Komisija 2012. gadā kopā ar dalībvalstīm īstenoja īpašu pasākumu, lai noteiktu lauku attīstības jomā pieļauto kļūdu galvenos cēloņus. Visām dalībvalstīm ir pieprasīts izveidot rīcības plānus kļūdu īpatsvara samazināšanai. Plāna neatņemama daļa ir dalībvalstu īstenotās kontroles kvalitātes uzlabošana.

Kopēja atbilde par 92. un 93. punktu

Jaunajā horizontālajā regulā par KLP kontroli, finansēšanu un uzraudzību, kas stāsies spēkā 2014. gada janvārī, apliecinātājiestādēm būs prasīts sniegt atzinumu par darījumu likumību un pareizību. Atzinuma izstrādes nolūkā tās atkārtos maksājumu aģentūras pārbaudīto darījumu reprezentatīva parauga pārbaudi un apstiprinās (vai neapstiprinās) iegūto kontroles statistiku. Gaidāms, ka ar šīm papildu darbībām tiks uzlabota maksājumu aģentūru statistikas kvalitāte.

Taču dalībvalstīm būs jāveic nosūtīto datu papildu verifikācija. Saistībā ar kontroles statistiku par 2012. pieprasījumu gadu 2012. gada vasarā tika īstenots svarīgs pasākums attiecībā uz tiešajiem maksājumiem — dalībvalstis tieši nosūtīja un ievietoja statistiku Komisijas CATS datubāzē, un šā izmēģinājuma pasākuma sākotnējo novērtējumu rezultāti ir ļoti pozitīvi. Pēc pilnīgas pārskatīšanas un vajadzīgo pielāgojumu veikšanas automatisko nosūtīšanu ieviesīs arī citu svarīgu KLP izdevumu jomās.

2. ieteikums

Komisija pārskatīs dalībvalstīm sniegtās vadlīnijas par statistikas apkopošanu un īpaši centīsies saskaņot dažādu nozaru paraugpraksi. Konkrētāk, vadlīnijas tiks pārskatītas saistībā ar statistikas automatizēšanu un KLP reformas īstenošanas noteikumiem.

Otrais punkts

Šī ieteikuma daļa ir adresēta dalībvalstīm. Komisija turpinās prasīt dalībvalstīm uzlabot to iekšējās procedūras nosūtīto kontroles datu verificēšanai un apkopošanai.

94. Apliecinātājiestādes veic ES noteikumos prasītās verificācijas procedūras, tāpēc tiek pārbaudīts diezgan ierobežots darījumu skaits. Jaunajā horizontālajā regulā par KLP kontroli, finansēšanu un uzraudzību, ko pieņems 2014. gada sākumā, apliecinātājiestādēm būs prasīts ievērojami palielināt pārbažu skaitu un padziļināt to tvērumu, lai tās varētu sniegt atzinumu par izdevumu likumību un pareizību.

3. ieteikums

Pirmais punkts

Komisija uzskata, ka ieteikums ir ņemts vērā jaunajā horizontālajā regulā par KLP kontroli, finansēšanu un uzraudzību, kura stāsies spēkā 2014. gada janvārī un kurā apliecinātājiestādēm būs prasīts sniegt atzinumu par darījumu likumību un pareizību. Atzinuma izstrādes nolūkā tās atkārtos maksājumu aģentūras pārbaudīto darījumu reprezentatīva parauga pārbaudi un apstiprinās (vai neapstiprinās) iegūto kontroles statistiku. Pašreiz tiek veiksmīgi izstrādātas precīzas vadlīnijas, kurās izklāstīts, kā šis darbs būtu jāveic.

Pirmais ievilkums: vadlīnijās apliecinātājiestādēm ir ierosināts atkārtoti pārbaudīt maksājumu aģentūru veikto pārbažu reprezentatīvu paraugu.

Otrais ievilkums: Komisija jau ir ierosinājusi atkārtot pārbaudes par 2014. pieprasījumu gadu.

Trešais ievilkums: gaidāms, ka ar šīm papildu darbībām tiks uzlabota maksājumu aģentūru statistikas kvalitāte un ka kopā ar apliecinātājiestāžu atzinumu tiks palielināta pieņemamā pārlicības pakāpe.

95. Skatīt atbildes par 58.–62. punktu.

Lai nebūtu vairākkārt jāsaņem atjaunināta informācija, ir jālīdzsvaro optimālais datu saņemšanas periods, ņemot vērā to, ka datu apkopošana rada dalībvalstīm lielu administratīvo slogu.

96. Dokumentāro pārbažu tvērums ir ierobežots, un to mērķis nav pārbaudīt katru datu vienumu. Šādu darbu nav iespējams paveikt, ieguldot samērīgas pūles (statistiku izstrādā, pamatojoties uz aptuveni 900 000 uz vietas veikto pārbažu rezultātiem).

97. Skatīt atbildi par 66.–69. punktu.

4. ieteikums

Komisija uzsver, ka dažādie statistikas nosūtīšanas termiņi ir noteikti vairāku operatīvu iemeslu dēļ un nav saistīti tikai ar gada darbības pārskatu. Komisija norāda, ka, lai nebūtu vairākkārt jāsaņem atjaunināta informācija, ir jālīdzsvaro optimālais datu saņemšanas periods, ņemot vērā to, ka datu apkopošana rada dalībvalstīm lielu administratīvo slogu.

Komisija ir pārbaudījusi statistikas saņemšanas savlaicīgumu. Tā 2012. gadā veica tiešo maksājumu kontroles statistikas automātiskas nosūtīšanas izmēģinājumu. Datus automātiski nosūtīja 2013. gada jūlijā, un to pilnīguma un kvalitātes sākotnējie novērtējumi ir ļoti pozitīvi. Tiks veikti vajadzīgie pielāgojumi, lai varētu šādi automatizēt visas attiecīgās statistikas nosūtīšanu. Tādējādi tiks ierobežots ziņošanas kļūdu risks un visās dalībvalstīs ieviesta vienota metodika.

Turklāt saskaņā ar politisko vienošanos attiecībā uz jauno horizontālo regulu par KLP kontroli, finansēšanu un uzraudzību tajā ir iekļauts jauns noteikums, ar kuru Komisijai atļauts apturēt tādas maksājumus dalībvalstīm, kas attiecas uz noteiktajos termiņos nenosūtīto statistiku.

Eiropas Savienības likumdevējs ir skaidri nolēmis, īstenojot KLP reformu, vēl vairāk uzlabot pašreizējos pārlicības nodrošināšanas struktūrelementus, tāpēc Komisija neplāno veikt pilnīgu kontroles statistikas pakārtoto datu verificāciju, turklāt ar šādu pārbaudi tiktu pārkāpts dalītās pārvaldības princips.

Lai gan tiek veikta kontroles statistikas verificēšana, tā nav atbilstības noskaidrošanas procedūras galvenais mērķis. Procedūras uzdevumi ir pārbaudīt dalībvalstu vadības un kontroles sistēmas un nodrošināt pēcpārbaudi attiecībā uz Palātas konstatējumiem par ticamības deklarācijām. Ņemot vērā plašo elementu loku, kas Komisijas revidentiem jau ir jāpārbauda un jārevidē ĢD *AGRI*, un pieejamos resursus, nav iespējams izpildīt Palātas ierosinājumu, neradot nelabvēlīgu ietekmi uz pamatuzdevumu, tostarp uz finanšu korekciju apmēru, kas atgūts, aizsargājot ES finansiālās intereses. Taču Komisija revīzijās pārbauda pakārtoto datu elementus, lai novērstu šaubas par konkrētiem elementiem, un tos izmanto arī, sagatavojot uz vietas pārbaudāmo darījumu paraugu. Turklāt apliecinātājiestādes, izstrādājot atzinumu par likumību un pareizību, pievērsīs pastiprinātu uzmanību statistikas ziņojumiem.

Kopēja atbilde par 98.–99. punktu

Komisija 2012. gada darbības pārskatā atsaistītajam tiešajam atbalstam (kas veido 65 % KLP izdevumu) piemēroja jaunu pieeju, kas aprakstīta tās atbildē par 69. punktu. Komisijas kopsavilkuma ziņojumā norādīts, ka ĢD *AGRI* 2013. gada darbības pārskatā šo pieeju attiecinās arī uz citām KLP izdevumu jomām. Palāta savā pārskatā par 2012. gadu ieteica attiecināt šo pieeju arī uz citiem izdevumiem.

Komisija neapgalvo, ka tās veiktie dalībvalstu kontroles statistikas pielāgojumi ir statistiski derīgi, taču uzskata, ka, ņemot vērā citu uzticamāku datu trūkumu, šāda aplēse ir visprecīzākā.

Aplēšot atlikušo kļūdu īpatsvaru, Komisija ņem vērā ne tikai dalībvalstu kontroles statistiku, bet arī citu attiecīgu informāciju, kuras pamatā ir profesionāls slēdziens, konkrētāk, Komisijas un Palātas veikto revīziju rezultātus un apliecinātājiestāžu konstatējumus.

5. ieteikums

Otrais punkts

No 2014. pieprasījumu gada apliecinātājiestādēm būs sistemātiski jāpārbauda (ELGF un ELFLA reprezentatīvajos paraugos) maksājumu aģentūru veikto administratīvo pārbaudu un pārbaudu uz vietas ticamība. Komisijas sagatavoto vadlīniju mērķis ir nodrošināt, lai šajā darbā izmantotu uzticamu statistikas metodi, lai tā rezultāti palielinātu pārlicību par darījumu likumību un pareizību, kā arī nodrošinātu derīgu katras dalībvalsts un katra fonda atlikušo kļūdu īpatsvara aplēsi. ĢD *AGRI* pastiprinās apliecinātājiestāžu uzraudzību, lai gūtu pārlicību par likumības un pareizības jomā paveiktā darba ticamību. Tas palīdzētu Komisijai pakāpeniski samazināt vajadzību pēc individuāliem pielāgojumiem, ko tā pašreiz veic dalībvalstu iesniegtajā statistikā.

Papildus tam un lai nodrošinātu vajadzīgo stabilitāti, Komisija piemēros pārskatīto integrēto pieeju, ko ĢD *AGRI* 2012. gada darbības pārskatā izmantoja atsaistītā tiešā atbalsta maksājumiem, un attiecinās to arī uz citiem KLP pasākumiem, jo īpaši lauku attīstības jomā, kā Palāta ieteica savā pārskatā par 2012. gadu.